

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Идэр сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ЗАА-2022/07/СТА-ТТЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Улиастай хот 2022 он</p>	<p>Төрийн аудитын газрын тэргүүлэх аудитор: Д.Бат-Ундраа Утас: 99993365 Цахим хаяг: bat-undraad@audit.gov.mn Аудитын менежер: Б.Дагвасүрэн Утас: 99014227 Цахим хаяг: dagvasurend@audit.gov.mn Аудитор: Г.Баасанжаргал Утас: 99032514 Цахим хаяг: baasanjargalg@audit.gov.mn</p>
--	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	5
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	6
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	7
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	9
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	10
3. Аудитын тайлан.....	11
3.1 Ерөнхий зүйл.....	11
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт	11
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	11
3.4 Материаллаг байдал	12
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга	12
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	13
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг.....	13
3.8 Аудитын гол асуудал	13
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	14
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	14
3.10 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	14
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	14
4. Аудитын илрүүлэлт	14
4.2.1 Залруулсан алдаа	14
4.2 .2 Төлбөрийн акт	14
4.2.3 Албан шаардлага	14
4.2.4 Зөвлөмж.....	14
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл	15

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

**ЗАВХАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

81090 Улиастай, Завхан аймаг
Утас/Факс: 7046-36-12
И-мэйл: zavkhan@audit.gov.mn

ИДЭР СУМЫН ЗАСАГ
ДАРГА Ч.МӨНХХҮРЭЛ-д

2022.03.25 № 1302/477
танай _____ -ны № _____ -г

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу Идэр сумын Засаг даргын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Идэр сумын Засаг даргын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Audit(D)A4-тоот/2022

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Д.БАТ-УНДРАА

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	441730739.86	676045349.76
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	83590771.67	122178129.92
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	83590771.67	122178129.92
3121	Төгрөг	83590771.67	122178129.92
31211	Төрийн сангийн харилцах	83590771.67	122178129.92
33	АВЛАГА	182239745.00	329384518.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	281400.00	281400.00
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага		83230000.00
335	Бусад авлага	181958345.00	245873118.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	267350.00	88821368.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	181690995.00	157051750.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	175900223.19	224482701.84
351	Түүхий эд материал	12177452.50	28606683.50
35110	Тусгай зориулалттай материал	831813.50	831813.50
35130	Эм боох материал	11345639.00	27774870.00
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	5670090.00	7531930.00
354	Хангамжийн материал	150142680.69	180434088.34
35410	Бичиг хэргийн материал	2381099.00	3198731.73
35420	Аж ахуйн материал	84397401.85	101011792.85
35440	Түлш, шатах тослох материал	6519477.00	4394477.00
35450	Барилгын засварын материал	863700.00	0.00
35460	Хүнсний материал	31763593.00	38660353.00
35470	Бусад хангамжийн материал	24217409.84	33168733.76
35600	Мал амьтад	7910000.00	7910000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2579086087.95	2646126563.90
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2579086087.95	2646126563.90
392	Биет хөрөнгө	2500148087.95	2568621063.90
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2628186518.57	2603327928.57
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-396102636.23	-471291863.43
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	184121229.00	282971229.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-103931753.80	-119772321.28
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	472239091.80	587633809.36
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-394008912.01	-424145689.40
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	194567939.29	207162426.61
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-146408538.65	-159090481.11
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	2282896.00	2282896.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	77679774.00	77679774.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-42018712.11	-46134249.51
39217	Ном	23541192.09	27997605.09
393	Биет бус хөрөнгө	78938000.00	77505500.00
39301	Програм хангамж	8972000.00	8972000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2702000.00	-4134500.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	72668000.00	72668000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	3020816827.81	3322171913.66
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	3020816827.81	3322171913.66
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	3020816827.81	3322171913.66
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1547546845.93	1547546845.93
51101	Өмч: - төрийн	1547546845.93	1547546845.93
512	Хуримтлагдсан үр дүн	768834672.05	1077142193.40
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	708085794.71	775316582.55
51220	Тайланг үеийн үр дүн	60748877.34	301825610.85
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	704435309.83	697482874.33
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	3020816827.81	3322171913.66

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3041451471.26	3575260033.78
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	98797898.41	143254369.25
110	Орлогын албан татвар	54341805.41	35131769.25
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	54341805.41	35131769.25
110002	Үйл ажиллагааны орлого	19912253.00	9264270.00
110003	Хөрөнгийн орлого	13139658.41	25760048.25
110008	Шууд бус орлого	21289894.00	107451.00
113	Хөрөнгийн албан татвар	2640000.00	33210900.00
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар		1660000.00
113002	Бууны албан татвар	2640000.00	3142800.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар		28408100.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	41816093.00	74911700.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	1547033.00	2307710.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	647033.00	2177710.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	550000.00	100000.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	350000.00	30000.00
1181	Газрын төлбөр	0.00	541929.00
118101	Газрын төлбөр		541929.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	40269060.00	72062061.00
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	39719060.00	71711061.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр		195000.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	350000.00	156000.00
118204	Байгалийн ургамлын нөөц ашигласны төлбөр	200000.00	
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	191489610.85	262445252.80
120	Нийтлэг татварын бус орлого	191489610.85	262445252.80
120002	Хүүгийн орлого	9465206.35	5052650.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	176926719.50	247045602.80
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	176926719.50	247045602.80
120009	Бусад орлого	5097685.00	10347000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2751163962.00	3169560411.73
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1351091200.00	1418264800.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлдгээс санхүүжих	1351091200.00	1418264800.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	33428155.00	215572420.73
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	33428155.00	184790920.73
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		30781500.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1342084087.00	1434006041.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	688114300.00	735516500.00
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	15997659.00	209773.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	593209900.00	626875900.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	44762228.00	71403868.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	24560520.00	101717150.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	24560520.00	101717150.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2931065842.85	3243031022.93
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2931065842.85	3243031022.93
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2164443218.64	2373379576.93
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1341764333.79	1399076045.00
210101	Үндсэн цалин	995236414.00	1039489702.00
210102	Нэмэгдэл	251469169.79	263697696.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5604000.00	5300000.00
210104	Урамшуулал	89454750.00	90588647.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	171063072.00	183831516.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	118401474.00	128971121.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	13309929.00	14192364.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	10924189.00	11209391.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2618464.00	2672391.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	25809016.00	26786249.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	276920806.00	297204527.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	7790289.00	20856022.00
210302	Тулш, халаалт	268042717.00	275442005.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1087800.00	906500.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	63646808.28	97292230.00
210401	Бичиг хэрэг	7232493.00	8515300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	30585458.00	36958530.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6514100.00	6663500.00
210404	Ном, хэвлэл	282200.00	432200.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	839100.00	420460.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	14572485.00	44081150.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	3620972.28	221090.00

Идэр сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2105	Нормативт зардал	83892507.35	122396491.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	35481345.35	72918901.00
210502	Хоол, хүнс	46115552.00	48477890.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2295610.00	999700.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	8687300.00	11656800.00
210604	Урсгал засвар	8687300.00	11656800.00
2107	Томилголт, зочны зардал	4457900.00	5831900.00
210702	Дотоод албан томилголт	4457900.00	5831900.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	13304627.00	29826426.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	8952527.00	26549926.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	642100.00	2037600.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	612900.00	539100.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	295700.00	268600.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	0.00	73800.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2801400.00	203400.00
210807	Газрын төлбөр	0.00	138300.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	0.00	15700.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	200705864.22	226263641.93
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	20737392.00	56298300.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4678720.00	5710200.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	175289752.22	164255141.93
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	76662624.21	896651446.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	17144468.00	84581132.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	12479310.00	18978560.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж		16947600.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	4165158.00	17993472.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	500000.00	30661500.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	704513959.00	761807773.00
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	688114300.00	735516500.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	16399659.00	26291273.00
2135	Төсвийн захирагчаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	44964197.21	23262541.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	44964197.21	23262541.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	110385628.41	332229010.85
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	49636750.47	30403400.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	573178.47	0.00
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	3563572.00	
225007	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зардал	45500000.00	30403400.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-49636750.47	-30403400.00
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	60748877.94	301825610.85

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2020 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,547,546,845.93	704,435,309.83	699,247,668.55	0.00	2,951,229,824.31
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	8,838,126.16	0.00	8,838,126.16
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,547,546,845.93	704,435,309.83	708,085,794.71	0.00	2,960,067,950.47
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C07	Тайланг үеийн үр дүн	0.00	0.00	60,748,877.34	0.00	60,748,877.34
C08	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,547,546,845.93	704,435,309.83	768,834,672.05	0.00	3,020,816,827.81
D01	2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,547,546,845.93	704,435,309.83	768,834,672.05	0.00	3,020,816,827.81
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	6,481,910.50	0.00	6,481,910.50
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,547,546,845.93	704,435,309.83	775,316,582.55	0.00	3,027,298,738.31
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	0.00	-6,952,435.50	0.00	0.00	-6,952,435.50
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D08	Тайланг үеийн үр дүн	0.00	0.00	301,825,610.85	0.00	301,825,610.85
D09	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,547,546,845.93	697,482,874.33	1,077,142,193.40	0.00	3,322,171,913.66

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	2892397251.76	3340603150.98
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	98797898.41	143254369.25
110	Орлогын албан татвар	54341805.41	35131769.25
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	54341805.41	35131769.25
110002	Үйл ажиллагааны орлого	19912253.00	107451.00
110003	Хөрөнгийн орлого	13139658.41	25760048.25
110008	Шууд бус орлого	21289894.00	9264270.00
113	Хөрөнгийн албан татвар	2640000.00	33210900.00
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар		1660000.00
113002	Бууны албан татвар	2640000.00	3142800.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар		28408100.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	41816093.00	74911700.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	1547033.00	2307710.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	647033.00	2177710.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	550000.00	100000.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	350000.00	30000.00
1181	Газрын төлбөр	0.00	541929.00
118101	Газрын төлбөр		541929.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	40269060.00	72062061.00
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	39719060.00	71711061.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр		195000.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	350000.00	156000.00
118204	Байгалийн ургамлын нөөц ашигласны төлбөр	200000.00	
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	42435391.35	111018370.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	42435391.35	111018370.00
120002	Хүүгийн орлого	7092437.35	
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	30745269.00	100721370.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	30745269.00	100721370.00
120009	Бусад орлого	4597685.00	10297000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛГИЙН ОРЛОГО	2751163962.00	3086330411.73
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1351091200.00	1418264800.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1351091200.00	1418264800.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	33428155.00	215572420.73
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	33428155.00	55770330.73
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		30781500.00
131106	эрүүл мэндийн даатгалын сангийн нэмэлт орлого		129020590.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1342084087.00	1434006041.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	688114300.00	735516500.00
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	15997659.00	209773.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	593209900.00	626875900.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	44762228.00	71403868.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	24560520.00	18487150.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	24560520.00	18487150.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	2766516585.00	3104531474.73
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2766516585.00	3104531474.73
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1997117470.79	2232688188.73
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1339062719.79	1396956281.00
210101	Үндсэн цалин	966308584.54	1017792610.00
210102	Нэмэгдэл	274000559.25	282155844.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	13913737.00	6158000.00
210104	Урамшуулал	84839839.00	90849827.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	173716639.00	185951280.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	120846437.00	130566313.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	13514112.00	14124588.00
210203	УОМШӨ-ний даатгал	10740708.00	11242572.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2601687.00	2723190.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	26013695.00	27294617.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	281078806.00	295644527.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	7815789.00	20894472.00
210302	Түлш, халаалт	271905217.00	273633555.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1357800.00	1116500.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	57363185.00	66707402.73
210401	Бичиг хэрэг	7816550.00	8848832.73
210402	Гэвэр, шатахуун	30917435.00	35868430.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэгийн төлбөр	6784100.00	6854900.00
210404	Ном, хэвлэл	292200.00	432200.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн усгал, ариутгал	839500.00	798960.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	10713400.00	13904080.00

Идэр сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2105	Нормативт зардал	88926981.00	148747072.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	37259071.00	88824222.00
210502	Хоол, хүнс	46017300.00	55374650.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	5650610.00	4548200.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	11451390.00	42372500.00
210601	Багаж, техник хэрэгсэл	795390.00	1154400.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	430000.00	425000.00
210604	Урсгал засвар	10226000.00	40793100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	4457900.00	5831900.00
210702	Дотоод албан томилолт	4457900.00	5831900.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	13309947.00	30412426.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	10607847.00	26741426.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	642100.00	1982100.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	539100.00	539100.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	295700.00	268600.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	73800.00	73800.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1151400.00	203400.00
210807	Газрын төлбөр	0.00	138300.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	0.00	15700.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	0.00	450000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	27749903.00	60064800.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	19377393.00	50123000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	8372510.00	9941800.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	769399114.21	871843286.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	19920958.00	86772972.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	15255800.00	20840400.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж		16947600.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	4165158.00	17993472.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	500000.00	30991500.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	704513959.00	761807773.00
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	688114300.00	735516500.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	15997659.00	14909773.00
213404	нэмэлт санхүүжилтийн төвлөрүүлэх шилжүүлэг	402000.00	11381500.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	44964197.21	23262541.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	44964197.21	23262541.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	125880666.76	236071676.25
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	54520890.00	121074318.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	54520890.00	121074318.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	54520890.00	121074318.00
223001	Бусад хөрөнгө	45500000.00	88957418.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	9020890.00	32116900.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-54520890.00	-121074318.00
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	60234000.00	76410000.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	60234000.00	76410000.00
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-60234000.00	-76410000.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	11125776.76	38587358.25
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	72464994.91	83590771.67
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	83590771.67	122178129.92

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Өмнөх оны		Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2188415200.00	2098767163.79	2368967500.00	2312754558.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2059618100.00	1993033163.79	2189864100.00	2147387140.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2040893100.00	1977277363.79	2151245200.00	2108771640.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1347985100.00	1338721250.79	1410282900.00	1395246919.00
210101	Үндсэн цалин	982870300.00	965967115.54	1043117600.00	1017792610.00
210102	Нэмэгдэл	272270300.00	274000559.25	278179600.00	280446482.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	6044000.00	13913737.00	6066000.00	6158000.00
210104	Урамшуулал	86800500.00	84839839.00	82919700.00	90849827.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	181972300.00	173716639.00	189821400.00	185951280.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	127992900.00	120846437.00	133578000.00	130566313.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	13494800.00	13514112.00	14060800.00	14124588.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	10795800.00	10740708.00	11248700.00	11242572.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2699100.00	2601687.00	2812200.00	2723190.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	26989700.00	26013695.00	28121700.00	27294617.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	283962500.00	281078806.00	299254300.00	294844527.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	14014100.00	7815789.00	21014100.00	20094472.00
210302	Тулш, халаалт	267281700.00	271905217.00	275573500.00	273633555.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2666700.00	1357800.00	2666700.00	1116500.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	61217000.00	58783535.00	64820400.00	64507670.00
210401	Бичиг хэрэг	8344800.00	7816550.00	8604600.00	8611700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	31089300.00	30341785.00	32644600.00	32378430.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6784300.00	6784100.00	6951400.00	6694900.00
210404	Ном, хэвлэл	310200.00	292200.00	445200.00	432200.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	976800.00	839500.00	799300.00	798960.00
210406	Бага үнэтэй, тургэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	13711600.00	12709400.00	15375300.00	15591480.00
2105	Нормативт зардал	92769200.00	67868450.00	100850900.00	84090944.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	17515700.00	16200540.00	30568100.00	30568094.00
210502	Хоол, хүнс	67474200.00	46017300.00	65715000.00	48974650.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	7779300.00	5650610.00	4567800.00	4548200.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	22193000.00	11451390.00	6887700.00	6882500.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1014400.00	795390.00	1154400.00	1154400.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	430000.00	430000.00	430200.00	425000.00
210604	Урсгал засвар	20748600.00	10226000.00	5303100.00	5303100.00
2107	Томилдолт, зочны зардал	8876900.00	4457900.00	7554900.00	5831900.00
210702	Дотоод албан томилолт	8876900.00	4457900.00	7554900.00	5831900.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	15807400.00	15283400.00	14119900.00	13804300.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6589500.00	6380300.00	10133300.00	10133300.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	642100.00	642100.00	2255800.00	1982100.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	539100.00	539100.00	539100.00	539100.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	295700.00	295700.00	295700.00	268600.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	88600.00	73800.00	88600.00	73800.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	7403400.00	7352400.00	203400.00	203400.00
210807	Газрын төлбөр	188300.00	0.00	138300.00	138300.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	60700.00	0.00	15700.00	15700.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	0.00	0.00	450000.00	450000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26109700.00	25915993.00	57652800.00	57611600.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	16823300.00	16719593.00	39666400.00	39666400.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	9286400.00	9196400.00	17986400.00	17945200.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	18725000.00	15755800.00	38618900.00	38615500.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	18725000.00	15755800.00	38618900.00	38615500.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	18225000.0	15255800.0	20841300.00	20840400.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж			16947600.00	16947600.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	500000.0	500000.0	830000.00	827500.00

Идэр сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	63797100.0	45500000.0	104103400.0	88957418.0
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	63797100.0	45500000.0	104103400.0	88957418.0
223001	Бусад хөрөнгө	63797100.0	45500000.0	104103400.0	88957418.0
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	65000000.00	60234000.00	75000000.00	76410000.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	65000000.0	60234000.0	75000000.0	76410000.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2188415200.00	2078311660.79	2368967500.00	2320921374.00
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1356237200.00	1306127002.79	1425836600.00	1395002259.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1356237200.0	1306127002.8	1425836600.0	1395002259.0
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	699227000.00	716878869.00	762531300.00	806710595.00
122005	Орон нутгийн төсвөөс	654459900.0	672116641.0	691127500.0	735306727.0
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	44767100.0	44762228.0	71403800.0	71403868.0
1340	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	25421000.00	24560520.00	25421000.00	18487150.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	25421000.0	24560520.0	25421000.0	18487150.0
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	107530000.00	30745269.00	155178600.00	100721370.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	32720200.0	30745269.0	72708900.0	100721370.0
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	74809800.0		82469700.0	
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.0	39193855.6	0.00	18738352.60
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.0	18738352.6	0.00	26905168.60
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	0.0	0.0	29.00	0.00
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	6.00	6.00	5.00	6.00
610001	Төсвийн байгууллага	6.0	6.0	5.0	6.0
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	116.00	113.00	117.00	114.00
620001	Удирдах ажилтан	12.0	12.0	12.00	8.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	70.0	70.0	70.00	72.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	31.0	31.0	31.00	34.00
620004	Гэрээт ажилтан	3.0		4.00	
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	0.00	630.00	630.00	630.00
630	ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД	0.00	630.00	630.00	630.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	0.00	215572420.73
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	0.00	215572420.73
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	0.00	156033448.73
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	0.00	1709362.00
210102	Нэмэгдэл	-	1,709,362.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	0.00	800000.00
210301	Гэрэл, шахилгаан		800000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	0.00	9199732.73
210401	Бичиг хэрэг		269232.73
210402	Тэвэр, шатахуун	-	3,490,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр		160000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс		5280500.00
2105	Нормативт зардал	0.00	64656128.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	-	58,256,128.00
210502	Хоол, хүнс	-	6,400,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	0.00	40870000.00
210601	Багаж, техник хэрэгсэл		5380000.00
210604	Урсгал засвар		35490000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	0.00	16608126.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж		16608126.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0.00	22190100.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	17,540,600.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		4649500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	0.00	48157472.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	0.00	48157472.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		17993472.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	30,164,000.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	0.00	11381500.00
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг		11381500.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	0.00	215572420.73
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	0.00	215572420.73
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	55,770,330.73
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		30781500.00
131106	ЭМД н сангийн нэмэлт орлого		129020590.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)-(II)-(I)		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Идэр сумын Засаг даргын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг төсвийн төвлөрүүлэн захирагч Ч.Мөнххүрэл-д танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Г.Баасанжаргал гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Б.Дагвасүрэн, тэргүүлэх аудитор Д.Бат-Ундраа нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Идэр сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийг Завхан аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2021 оны 03 дугаар сарын 15-ны өдрийн 01/65 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Байгууллагын зорилго, зорилт, үйл ажиллагааны чиглэл: Төр засгийн бодлого шийдвэрийн хэрэгжилтийг оновчтой зохион байгуулж, мэргэшсэн албан хаагчдаар төрийн албыг бэхжүүлэн, төрийн үйлчилгээг ил тод, шуурхай, тэгш хүртээмжтэй хүргэж, сумын хөгжлийн төлөө ажиллахад оршино.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Байгууллага дотоод хяналт хэрэгжүүлэх журам, заавар боловсруулж мөрддөггүй байна. Сумын ИТХ-ын дэргэд хяналтын хороо байгуулагдсан байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитороос шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Идэр сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийн ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр мөнгөн хөрөнгөөр сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл дунд гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1.5 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны үйл ажиллагааны мөнгөн орлогын дүн 3,340.6 сая төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 50.1 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 75% буюу 37.5 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	83.6	122.2	38.6
Авлага	182.2	329.4	147.2
Бараа материал	175.9	224.5	48.6
Үндсэн хөрөнгө	2,579.1	2,646.1	67.0
Нийт хөрөнгө	3,020.8	3322.2	301.4
Өр төлбөр	-	-	-
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	3,020.8	3,322.2	301.4
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	3,020.8	3,322.2	301.4

Мөнгөн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 38.6 сая төгрөгөөр өссөн нь тайлант онд төрийн сангийн харилцах дансны үлдэгдэл өмнөх оноос 31.6 хувиар өссөн байна.

Авлага дансны үлдэгдэл 147.2 сая төгрөгөөр өссөн нь тайлант онд бусад авлагын 88.8 сая төгрөгийг байгууллагаас, 157.0 сая төгрөгийг хувь хүмүүсээс авах авлага байна. Тайлант онд хувь хүмүүсээс авах авлага өмнөх оноос 13.6 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна.

Байгууллагаас авах авлага ковид-19 цар тахалтай холбоотой эрүүл мэндийн төвд үүссэн авлагатай холбоотой байна.

Илрүүлэлт: ТШЗ-ын аудитаар Эрүүл мэндийн төв үүссэн авлагыг Корона вирусээр хэвтэн эмчлүүлсэн өвчтөний эмчилгээний норматив төсөв өртгийн тооцоолол үндэслэлгүй байна гэж үзэн 30.7 сая төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт тогтоосон байна.

Бараа материал дансны үлдэгдэл 48.6 сая төгрөгөөр өссөн нь төсөвт байгууллагуудын эм боох материал болон аж ахуйн материалын худалдан авалт их байсантай холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 67.0 сая төгрөгөөр өссөн нь тайлант хугацааны элэгдлийн зардалтай холбоотой байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 301.4 сая төгрөг болж өссөн нь тайлант үеийн үр дүн болон нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлтөөс шалтгаалж байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 2,368.9 сая төгрөгөөр, нийт зарлагыг 2,368.9 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс зардлыг бууруулж батлаагүй байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх хөтөлбөрт зориулан гүйцэтгэлээр 1,418.3 сая төгрөгийг улсын төсвөөс, 1,434.0 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 129.0 сая төгрөгийг эрүүл мэндийн даатгалын сангаас, 18.5 сая төгрөгийг нийгмийн даатгалын сангаас, 86.5 сая төгрөгийг үндсэн болох туслах үйл ажиллагааны санхүүжилтийг авсан байна.

Урсгал үйл ажиллагаанд 2,232.6 сая төгрөгийг зарцуулж 121.1 сая төгрөгийг хөрөнгийн зардалд 49.3 сая төгрөгийг буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансаар 215.6 сая төгрөгийн санхүүжилт авч бараа үйлчилгээний зардалд 156.0 сая төгрөг, нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулалд 30.2 сая төгрөг, хөдөө ОНТША албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэгт 18.0 сая төгрөгийг тус тус зарцуулж 11.4 сая төгрөгийг орон нутгийн дансанд буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн тайланд онцлон үзэх эрсдэлтэй асуудал тусгагдаагүй байна.

3.8 Аудитын гол асуудал

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн

тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

Аудитын хүрээнд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө, түүний биелэлттэй танилцахад эрсдэлтэй асуудал ажиглагдаагүй болно.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 155 мэдээллээс 99 мэдээллийг шилэн дансны цахим хуудсанд хугацаанд нь байршуулж, 56 мэдээллийг хугацаа хоцорч мэдээлсэн байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн байна гэж дүгнэлээ.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Идэр сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн үйл ажиллагаанд мөрдөж буй хууль тогтоомжийн хүрээнд бусад мэдээлэлтэй танилцахад эрсдэлтэй асуудал ажиглагдаагүй болно.

3.10 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн үйл ажиллагаанд завсрын аудит хийгдээгүй бөгөөд өмнөх санхүүгийн аудитаар зөвлөмж өгөгдөөгүй байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах эрсдэлтэй асуудал байхгүй байна.

4. Аудитын илрүүлэлт

ТТЗ-ийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд аудитаар алдаа илрээгүй байна.

4.2.1 Залруулсан алдаа

Аудитаар залруулах алдаа зөрчил илрээгүй байна.

4.2.2 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт тогтоох алдаа зөрчил илрээгүй байна.

4.2.3 Албан шаардлага

Албан шаардлага өгөх алдаа зөрчил илрээгүй байна.

4.2.4 Зөвлөмж

Зөвлөмж өгөх алдаа зөрчил илрээгүй байна.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

Төсвийн шууд захирагч болон төвлөрүүлэн захирагчийн алдаа зөрчлийн нэгтгэлийг доорх хүснэгтээр нэгтгэв.

/сая төгрөгөөр/

Д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Загруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Санхүүгийн тайлангийн аудитын асуудал											
1	ЗДТГ	2	60.2			1	30.0			1	30.2
2	Эрүүл мэндийн төв	1	30.7			1	30.7				
3	Хүүхдийн цэцэрлэг	1	0.6					1	0.6		
4	Соёлын төв	0	-								
5	Ерөнхий боловсролын сургууль	0	-								
6	ОНХС	1	14.0					1	14.0		
7	Төвлөрүүлэн захирагч	0	-								
Дүн		5	105.5	0	-	2	60.7	2	14.6	1	30.2

БАТАЛГААЖУУЛАХ ХЭСЭГ:

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Д.БАТ-УНДРАА

2022.03.24

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

Б.ДАГВАСҮРЭН

2022.03.24

АУДИТОР

Б.ЖАЛБАА

2022.03.24

БЭЛТГЭСЭН:

АУДИТОР

Г.БААСАНЖАРГАЛ

2022.03.24